

sula: « Servata tamen forma constitutionis Innocentii XI, super translationibus pensionum editæ. » Unde ut ab omnibus præ oculis haberi possit, hic ad litteram datur.

CONSTITUTIO.

Ut nemini liceat pensiones, vel fructus ecclesiasticos transferre ultra illorum medietatem.

« INNOCENTIUS PP. XI, etc.

« § I. Circumspecta Sedis Apostolicæ providentia Christi fidelium commodis jugiter invigilans, ea, quæ alias pro ecclesiarum et beneficiorum ecclesiasticorum exoneratione optimo quidem constituta fuere consilio, si optatus inde effectus minime proveniat, sed gravia potius exoriantur incommoda, in melius commutare atque reformare studet, sicuti magistra rerum experientia faciendum suadet, ac æqui bonique ratio, nec non ecclesiarum et beneficiorum ipsorum utilitas et Christifidelium pax, et tranquillitas noscuntur postulare.

« § II. Cum itaque dudum fel. rec. Urbanus PP. VIII. prædecessor noster omnes et singulas facultates, Indulta et Privilegia transferendi quascunque pensiones annuas super patriarchalium, metropolitanarum, cathedralium et abbatialium mensarum, et quorumvis ecclesiasticorum, tam sæcularium quam regularium beneficiorum, quomodocunque qualificatorum, fructibus, tam certis quam incertis, ac etiam distributionibus quotidianis reservatas, quæ tamen per extractionem integrarum pensionum hujusmodi ab ipsis translatis factam realem et actualem effectum sortita non essent, pro summa, quæ medietatem veri annui valoris fructuum mensæ, seu beneficii, super quibus pensio transferenda, seu translata reperiretur, excederet, quibusvis personis, etiam abbatiali, episcopali, archiepiscopali, patriarchali, vel alia quavis dignitate, etiam cardinalatus honore fulgentibus, sive etiam ad favorem quorumcunque locorum piorum, et collegiorum, quovis intuitu et consideratione, etiam motu proprio, ac ex certa scientia, et de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac cum quibusvis clausulis, et decretis; tam per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores suos, quam ipsum Urbanum prædecessorem concessa eatenus revocaverit, cassaverit, et annullaverit, ac viribus, et affectu evacuaverit, ita tamen, ut facultates transferendi pensiones hujusmodi pro ea parte, quæ medietatem fructuum, etiam incertorum, vel distributionum, quatenus super illis essent impositæ, non excederent, firmæ et illæsæ remanerent: et insuper voluerit et ordinaverit, eos, qui prætextu excessus medietatis fructuum seu distributionum, hujusmodi partem pensionum translatarum solvere recusarent, ad excessum ipsum probandum teneri, nec interim illius dispositionis prætextu processum executivum, aut solutionem integræ

pensionis, quatenus alias illis locus esset, impediri aut retardari debere, et alias, prout in ejusdem Urbani prædecessoris constitutione desuper edita, et in cancellaria Apostolica anno Incarnationis Dominicæ 1624 die 24 Januarii publicata, cujus tenorem præsentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

« § III. Verum cum quotidiano experimento compertum sit, prænaratam constitutionis hujusmodi dispositionem ecclesiis et beneficiis, pensionum hujusmodi onere gravatis, illasque obtinentibus, qui excessum medietatis fructuum iisdem pensionibus gravatorum probare, et interea, donec rei judicatæ, effectum desuper obtinuerint pensiones ipsas solvere tenentur, parum esse proficuum, et e converso tam transferentibus quam translatis pensionum hujusmodi non modicum afferre incommodum; illis quidem quod propter ignorantiam, cum veri valoris annui fructuum et distributionum, tum quantitatis aliarum pensionum desuper reservatarum, frequentissime, ac fere semper dubii sint, et incerti, quas pensiones transferre possint, his vero, quod lites super pensionibus in eos translatis, quas ecclesiarum et beneficiorum hujusmodi possessores, sub prætextu excessus prædicti impugnant, sustinere et prosequi cogantur; ita ut ejusmodi litibus discutendis ac decidendis tribunalia assidue fatigantur, partes vero ærumnosis dispendiis prægraventur.

« § IV. Hinc est, quod Nos litibus, et dispendiis hujusmodi ansam præcidere, ac tam ecclesiarum et beneficiorum prædictorum exonerationi, quam alias, et illa obtinentium, nec non eorum, quibus ejusmodi facultates transferendi pensiones ab hac S. Sede concessæ sunt, et in posterum concedentur, ac illorum, in quos pensiones ipsæ transferentur, commoditati, securitati et indemnitati, quantum Nobis ex alto conceditur, providere cupientes, ac quorumcunque privilegiorum, indultorum et facultatum transferendi pensiones hujusmodi; seu illarum loco fructus, redditus et proventus ecclesiasticos reservandos, quibusvis personis, cujuscunque status, gradus, ordinis, præeminentiæ, et dignitatis existentibus, etiam cardinalatus honore fulgentibus, seu alias specifica et individua mentione, et expressione dignis, etiam motu proprio, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac cum quibusvis clausulis, derogationibus et decretis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores Nostros, ac etiam per Nos, et Sedem prædictam hactenus quomodolibet concessorum, litterarumque Apostolicarum, tam sub plumbo quam in simili forma brevis, cedularum motus proprii desuper expeditarum et chirographorum cujuscunque Romani Pontificis manu subscriptorum tenores, etiam veriores, et datas, aliæque omnia, et singula, etiam specialem et individuum mentionem, et expressionem requirentia, presentibus pari-

ter pro plene et sufficienter expressis, et insertis, exactissime et accuratissime specificatis habentes: motu proprio, non ad cujusquam Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ut de cætero omnes, et singuli etiam S. R. E. cardinales seu quavis alia præeminentia et dignitate præditi, et alias quomodolibet qualificati, seu specificam et individuum mentionem requirentes, quibus ejusmodi indulta, privilegia et facultates transferendi pensiones annuas super fructibus, et redditibus, et proventibus, juribus, obventionibus, et emolumentis undecunque provenientes, et in quibuscunque rebus consistentibus, ac distributionibus etiam quotidianis, et manualibus, patriarchalium, metropolitanarum, cathedralium, abbatialium, aliarumve mensarum, ac dignitatum etiam majorum, et principalium personatum, officiorum, præpositurarum, præpositatum, canonicatum et præbendarum, aliorumve quorumlibet cum cura, et sine cura, sæcularium, et cujuscunque ordinis, congregationis, et instituti regularium beneficiorum reservatas, seu illarum loco fructus, redditus et proventus hujusmodi reservatos, sive per viam cassationis, et novæ reservationis, sive simplicis translationis, seu alias quomodolibet hactenus a Sede Apostolica concessæ sunt, et in futurum tam per Nos, quam per Romanos Pontifices successores nostros, et Sedem prædictam concedentur, eorumdem privilegiorum, indultorum, et facultatum vigore partem ipsarum pensionum, seu fructuum, reddituum et proventuum illarum loco reservatorum hujusmodi; quas, et quos vigore primæ reservationis, seu in eos factæ translationis de præsentibus percipiunt, et pro tempore percipient, seu legitime percipere possunt, et poterunt respective, transferre valeant, ita tamen, ut ejusmodi translationes, si, servata cæteroquin dictorum privilegiorum, indultorum et facultatum, ac præsertim quoad quantitatem pensionum et fructuum transferendorum in eis expressam, forma, et dispositione, factæ fuerint, tametsi fructus, redditus, proventus, jura, obventiones et emolumenta, ac distributiones, etiam quotidianæ, et manuales mensarum, aliorumque beneficiorum hujusmodi pensionum, et fructuum reservatorum oneribus ultra eorum medietatem adhuc gravata remanerent, nihilominus validæ, firmæ et efficaces existant, nec ex capite excessus medietatis fructuum, aliorumque prædictorum, in vim prædictæ constitutionis Urbani prædecessoris, quam hac in parte quoad futuras translationes nullius roboris, et momenti fore decernimus, ullo modo impugnari possint, tenore præsentis perpetuo statuiamus, et ordinamus.

« § V. Decernentes easdem præsentibus litteras, et in eis contenta quæcunque, etc.

« § VI. Non obstantibus facultatibus, pri-

vilegiis indultis, aliisque præmissis, etc.

« § VII. Ut autem præsentibus litteræ omnibus facilius innotescant, etc.

« Datum Romæ, apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 7 Febr. 1677 pontificatus nostri anno secundo.

« J. G. SLUSIUS. »

(81. In qua, ut vides, translatio pensionis ab habentibus Indultum fieri non potest, nisi pro medietate: Innocentius XI, *ibi*. (82. Si tamen indultarius pensionem transferret ultra medietatem et summam permisam, translatio non esset nulla, sed solum maneret vitiosa in excessu, quia cum sit materia dividua, utile per inutile non vitiatur. Card. de Luca, *De pensionibus*, disc. 66, n. 66; Lotter., *De re benefic.*, lib. 1, quæst. 40, num. 74; Tondut., *De pensionibus*, cap. 23, num. 14; Adden., *ad Buratt.*, decis. 12, litt. F; Monacell. tom. II, lit. 14, formul. 7, num. 7. (83. Item per translationem invalidam non remanet consumpta facultas transferendi. Garcias, *De beneficiis*, part. 1, cap. 5, num. 249; Monacell., *loc. cit.*, num. 7, et alii passim.

(84. Translatio pensionis potest fieri coram omnibus in dignitate ecclesiastica constitutis, id est non solum coram episcopis, aut aliis dignitatibus sed etiam coram canonicis cathedralium, qui ad hoc dicuntur in dignitate constituti, ut patet ex verbis ipsis indulti, *ibi*: « Ut quicumque loci ordinarius, vel canonicus metropolitanæ, aut alterius cathedralis ecclesiæ, vel alia persona in dignitate ecclesiastica constituta a te quomodocunque eligendi vel eligenda. » Tondut., *De pensionibus*, cap. 28, num. 30; Monacell., *loc. cit.*, num. 1, et alii communiter.

(85. Non habentes ad id speciale privilegium debent pro translatione pensionis exhibere executori Indultum. Rota recent. part. v, tom. I, decis. 113, num. 8, part. xii, decis. 142, num. 4; La Croix, lib. iv, num. 1170; Leurenus, et alii passim. (86. Tale autem privilegium transferendi pensiones sine exhibitione indulti habent omnes cardinales, ut patet ex verbis indulti soliti ipsis concedi, et relati a card. de Luca, post dict. tract. *De pensionibus*, in quo hæc præcisa verba leguntur: « Seu si tibi magis placuerit, et ita volueris, etiam presentibus litteris non exhibitis, vel presentibus pensionem seu pensiones pro summa et quantitate, etc., in unam, vel plures personas, et alias saltem caractere clericali insignitas, etc., quomodocunque tibi placuerit, etiam in mortis articulo nominandas, etiam coram solo notario et testibus, transferre possis, concedimus et indulgemus, etc. » Quod privilegium habere etiam milites Sancti Petri, testantur Tondutus, *De pensionibus*, cap. 28, num. 31, et Monacell., *loc. cit.*, num. 2.

(87. Translatio autem pensionis debet fieri in clericum, qui talis sit tempore translationis, et qui capax esset primo recipiendi pensionem, nisi in indulto habea-

tur aliud speciale privilegium. *Communis*, et patet ex citatis verbis consueti indulti, et alias saltem caractere clericali insignitus.

(88. Facultas transferendi pensionem exerceri potest etiam per procuratorem indultarii; dummodo persona, in quam est transferenda, sit certa et nominata ab indultario, Rota, *coram Dunozett.*, Jun. decis. 208, num. 2, 11, 50, 53, 62, et per tot.; *Garcias De benef.*, part. 1, cap. 5, n. 246; *Tondut., De pensionibus*, cap. 39, num. 5 et 6; *Monacell., loc. cit.*, num. 5, et alii passim.

(89. Pensio translata, est eadem pensio cum prima, et transit in translatarium cum iisdem privilegiis, quibus utebatur transferens. Rota, part. 1, recent., decis. 122, num. 10; *Lotter., De re beneficiaria*, part. 1, quæst. 40, num. 346. Unde etiam illius favore vigent, et intactæ remanent obligationes factæ, et fideiussiones datæ in pensionis reservatione. *Addend. ad Greg.*, dec. 445, n. 9, idem *ad Burat.*, decis. 638, num. 13; *Tondut., De pensionibus*, cap. 30, num. 32; *Monacell., loc. cit.*, num. 15, et alii.

(90. Ad translationem pensionis requiritur consensus titularis, seu beneficiati. Rota recent., part. xiii, dec. 142, num. 5. (91. Adeoque translatio ab initio facta absque consensu titularis est nulla. Rota, *ibid.*, num. 9. (92. Quandoque tamen sufficiens reputatur, quod consensus superveniat. Rota, part. xiii, dec. 299, num. 6 et 7. (93. Nisi aliter habeatur ex mandato Papæ, *ibid.*, num. 8.

(94. Papa tamen potest absque alicujus consensu ex mera ejus liberalitate transferre pensionem, et concedendo facultatem illam transferendi dicitur supplere consensum titularis. Rota, part. xi, dec. 247, num. 18 et 23. (95. Intellige tamen hoc verum solum respectu consensus requisiti juxta regulas cancellariæ, non autem requisiti vigore pacti inter titularem et pensionarium initi, quia facultas transferendi pensionem non suffragatur, quando illius translatio est prohibita ratione pacti in illius reservatione appositi. Rota, dec. 689, num. 1, part. iv, divers., et part. v, rec., tom. 1, dec. 153, num. 1, et part. xi, dec. 247, num. 17 et 24. (96. Papa enim in facultate translationis pensionis, derogando simpliciter consensui titularis, non censetur derogasse speciali consensui illius virtute pacti acquisito, cum derogatio, tanquam odiosa, non debeat extendi ad alios casus. *Arg. cap. Odiæ*, 15, De regul. juris in 6, et pluribus adductis sic expresse tenet Rota, part. xi, dec. 247, num. 25 et 26. (97. Unde mentio specifica requiritur pro derogatione pacti inter partes initi et acceptati, alias subreptio committitur, si in indulto translationis pensionis non fuerit narratum Papæ, quod in litteris reservationis fuerit expresse prohibita translatio, etiam vigore indulti. Rota, part. xi, rec., dec. 147, a num. 12 ad 17.

(98. Qui non habet indultum transferendi pensionem, potest illam in totum, vel in parte, quoad commoditatem ipsam perci-

piendi, gratuito, libere, et sine ullo pacto, et pecunia, sive anticipata solutione, cedere et remittere ad favorem titularis, donec naturaliter vixerit, etiam sine beneplacito Apostolico. Sic expresse Rota recent. part. xii, dec. 397, num. 3, 19 et 20; *card. de Luca, De pensionibus*, discurs. 68, num. 6, et *De regalibus*, disc. 37, sub num. 9 in fine; *Lotter., De re beneficiar.*, lib. iii, quæst. 39, num. 86 et seq.; *Tondut., De pensionibus*, cap. 17, num. 25 et seq.; *Ventriglia*, tom. II, adnot. 12, § 3, num. 38; *Monacell.*, tom. II, tit. 14, formul. 7, num. 10, et apud ipsum S. cong. conc., in *Nullius*, 27 Maii 1643, lib. xvii, decr., pag. 480.

(99. Pensio secundum se non potest sine beneplacito Apostolico redimi pecuniis, licet istæ dicantur esse veluti anticipatæ aliquot annorum solutiones. *Navarr.*, *Gigas*, *Parisius*, *Azorius*, *Garcias*, *Bonacina*, *Barbosa*, *Lotterius*, *Leurenus* citati, et secuti a *La Croix*, lib. iv, num. 1183; *card. de Luca, De pensionibus*, disc. 6, num. 3, disc. 11, n. 10, disc. 80, num. 5, dicens expresse, quod extinctio pensionis facta gratis non exigit beneplacitum, secus mediante pretio. *Ventriglia*, tom. I, adnot. 11, § 3, num. 42, ubi dicit expresse, quod de stylo curiæ, qui facit legem, et vigore constitutionis S. Pii V, incip. *Ex proximo*, non potest pensio vendi aut redimi sine auctoritate Summi Pontificis, alias incurritur crimen Simonie, ut post *Azorium*, *Reginald.* *Suarez*, *Filliuc.* *Layman*, *Bonacina*, et alios advertit *Barbosa* lib. iii *Jur. eccles. univers.*, cap. 11, num. 20 et seq.

(100. Attamen ipse *Barbosa*, *loc. cit.*, num. 25, cum *Bonacina* per eum adducto, dicit, absolute pensionarium absque Simonie labe posse alteri vendere vel donare fructus suæ pensionis etiam ad totam vitam, modo illius titulum retineat. Quod et videtur tenere etiam Rota, part. xii, recent., decis. 397, num. 19, expresse dicens, quod « pensionis commoditas exigendæ cadit in commercio, recipit hypothecam, et potest libere vendi: » et ad id citat aliam Rotæ decisionem 834, num. 11, *coram Buratt.* *Azorium*, *Suarez*, *Bonacina* et *Lauream*. In tali enim casu cessio, seu venditio, aut donatio pensionis comprehendit solam commoditatem, et jus casuale ejusdem pensionis, non autem titulum et jus formale, cum talis titulus, et jus formale pensionis remaneat semper penes cedentem, ut advertit eadem Rota recent. part. xv, decis. 8, num. 2. Et probabilius cum plurimis aliis tenet *La Croix*, lib. iv, num. 1184, ubi contra *Henriq.* *Layman*, *Garciam*, *Tondut.* *Lotter.* *Lucam* apud *Leuren.*, *loc. cit.*, quæst. 668, tenentes redemptionem pensionis propria auctoritate factam esse absolute Simoniacam, dicit, quod probabilius tenent plurimi cum *Diana*, part. xii, tract. 5, resol. 5; *Hann.*, *De justitia*, t. VI, tract. 2, num. 564, nullo modo esse Simoniacam; imo *Cajetan.*, *Valent.*, *Tolet.*, *Suarez*, *Rayin.*, *Less.*, *Castropal.*, *Pirrhing* dicunt nullum esse peccatum, pensionem jam antea constitutam

redimere anticipate solvendo, quia dicunt, ibi tantum emitti immunitas ab obligatione quotannis solvendi pensionem, quæ immunitas est quid mere temporale. Idem etiam tenet *Felix Potestas*, t. II, part. ii, n. 1381, cum *Castrop.*, *Tancr.*, *Ant. a Spiritu sancto* contra *Nav. Sotum*, et alios, quia, dicit ipse, redemptio pensionis non est emptio alicujus juris spiritualis, sed extinctio debiti temporalis; imo est quædam anticipata solutio, per quam non tollitur, nec dissolvitur jus, quod pensionarius habet ad recipiendos fructus, sed perficitur et completur; adeoque, qui pensionem redimit, non emit jus pensionarii ad fructus, sed anticipate ei fructus, ad quos habet jus, solvit. *Hæc ille.*

(101. Ast dato etiam, quod vendere fructus pensionis, retento adhuc titulo, non sit *Simonia*, tamen hæc venditio non potest ad totam vitam, et pro longo tempore fieri sine beneplacito Apostolico, cum de stylo curiæ, qui facit legem, et vigore constitutionis S. Pii V, incip. *Ex proximo*, non possit pensio vendi, aut redimi sine auctoritate Papæ, et sit contra *Extravagan. Ambitiosa*, *De reb. eccles.* non alienand., cujus vigore fructus pensionis non posse vendi vel locari ultra triennium defendunt *Nayarr.*, consil. 11, *De reb. eccles.*; *Lessius*, *De just. et jur.*, lib. ii, cap. 35, num. 122 ad finem; *Garcias*, *De benef.*, part. ii, cap. 1, n. 37; *Ventriglia*, tom. I, adnotat. 1, num. 29 et t. II, adnotat. 11, § 3, n. 42, et alii. Unde tenentes fructus pensionis, et commoditatem posse vendi, intelligendi sunt, et admittendi solum per triennium, et non ultra, secundum dicta per *Garciam*, *loc. cit.*, cap. 5, n. 26 et seq., et per *Ventrigliam*, l. c., n. 42, et per alios.

(102. Pensio debet esse ita moderata, ut congrua sustentatio adhuc remaneat beneficiati. Rota recent., part. v, t. I, decis. 187, num. 13. (103. Et ideo Papa solet reservare pensiones, dummodo remaneant pro titulari, seu beneficiato duæ tertiæ partes fructuum. Rota recent. part. xi, decis. 11, num. 15. Quandoque tamen pensio reservatur usque ad dimidiam partem fructuum, Rota, part. iv, tom. III, decis. 536, num. 6. Ultra tertiam vero, aut dimidiam partem reservari non solent pensiones. Rota, part. ii, decis. 444, n. 1. (104. Ita ut pensio reservata ultra medietatem fructuum sit nulla, et pro nulla declarari debeat. Rota, part. xvi, dec. 342, num. 2; *Gigas*, *Barbosa*, *Lotter.*, *Ventriglia*, *Leurenus*, *loc. cit.*, q. 484; apud *La Croix*, l. c., n. 1133, dicentes pensionem excedentem determinatam quantitatem corruiere totam.

(105. Hinc clausula solita apponi: *Dummodo pensio tertiam partem, seu medietatem fructuum non excedat*, operatur, ut pensionarius non possit agere ad pensionem, nisi prius eandem clausulam verificaverit, etiamsi titularis consenserit pensioni. Rota, part. xi, dec. 288, num. 4 et 5, part. 8, dec. 24, num. 2 et 3, part. xvii, dec. 24, n. 33 et 34. Quia dicta clausula qualificat reserva-

tionem pensionis, ita ut non mereatur executionem, antequam eadem qualitas fuerit justificata, seu pensio possit exigi, donec a pensionario non fuerit justificatus non excessus. Rota, part. x, dec. 3, num. 5, 7 et 8. Dicta enim clausula in reservatione pensionis apposita reddit illam conditionalem. Rota, part. xvii, dec. 41, num. 11. Imo non solum reddit illam conditionalem, sed etiam onus probandi transmittit in pensionarium. Rota, part. iii, dec. 747, num. 1. Et sic pensio reservata cum dicta clausula nullatenus sustinetur, nisi prius illa verificata fuerit. Rota, part. xviii, tom. I, dec. 153, num. 1. Qua non verificata, corruiet reservatio pensionis. Rota, part. xi, dec. 187, num. 10.

(106. In impetratione et impositione pensionis faciendæ est mentio, quod beneficium sit alia pensione gravatum. Rota, part. v, tom. I, decis. 49, num. 7. Reservatio enim pensionis super beneficio alia pensione gravato plerumque denegatur, vel difficiliter conceditur a Papa. Rota, part. xvi, dec. 69, num. 4. (107. Pensio autem reservata, nulla facta mentione primæ antea impositæ super eodem beneficio, dicitur subreptitia, et nulla. Rota, part. ii, decis. 666, num. 2 et dec. 739, n. 1, part. iv, tom. I, dec. 119, num. 2, part. vii, dec. 169, num. 1, part. x, dec. 107, num. 13, part. xvi, dec. 69, num. 4, et sæpe alibi; *Panimol.*, dec. 136, num. 54, cum aliis ibi citatis. Et quidem nulla est ipso jure, non ope exceptionis, adeo ut nec reviviscat, ubi prima pensio cesset, etiamsi secunda pensio motu proprio fuerit reservata. Rota, part. vii, dec. 169, num. 1, 2 et 3. Imo corruiet in totum. Rota, part. vii, *cit.*, dec. 169, num. 1, part. xvii, dec. 279, num. 15; *Garcias*, *De benef.*, part. i, cap. 5, num. 561; *Parisius*, *Resignat. benef.*, lib. vi, q. 2, num. 4; *Caputaquen.*, decis. 312, num. 3 et 4, part. ii; *Panimol.*, dec. 136, num. 54, et alii passim.

(108. Pensio legitime imposita est a beneficiato sub mortali solvenda, quia acceptando beneficium pensione gravatum, censetur contraxisse cum pensionario, et se obligasse ad solutionem. Rota recent. part. i, dec. 176, num. 1; part. iii, dec. 110, n. 14; *Barbosa*, lib. iii *Juris ecclesiastic. univers.*, c. 11, num. 70, cum pluribus ibi citatis; *Leurenus*, in *Foro benef.*, part. iii, quæst. 544; *La Croix*, lib. iv, num. 1159, cum *Azor.*, *Garcia*, *Barbosa*, *Castropal.*, ibi citat. et alii passim.

(109. Si pensiones non sint solutæ a proprio beneficiato, tenentur ejus hæredes, et si hi non possint, et pensionarius probet se fecisse debitas diligentias pro obtinenda pensione suis temporibus, tenetur successor in beneficio solvere ipsas pensiones decursas, non solutas ab antecessore, et ad id datur actio pensionario contra ipsum. Rota, in *una Canariensi pensionis*, 15 Jan. 1597; *cor. Gypsi*; in *Hispalensi pensionis*, 16 Decemb. 1577, *coram card. Blanchetto*, et in *Oscensi*, et *Barbastrensi pensionis*, 19 April. 1609, *coram card. Lancellot*, et sæpissime in

aliis citatis, in *Neritonensi pensionis*, 10 Jun. 1611, coram Gregoria XV, impressa per Farinac., dec. 352, num. 2, part. II, recent., et per Bellamer., dec. 507, num. 1, et per Campanil., in *divers. jur. canon.*, rubric. 11, cap. 24, num. 20, et sic tenent Gratian., *Discept. Florens.* cap. 9, num. 59; Garcias, *De benefc.*, part. I, cap. 5, num. 199; Panimoll., dec. 134, num. 33 et seqq.; Barbosa, *loc. cit.*, num. 72; card. de Luca, *De pensionibus*, disc. 19, num. 5 et 14, disc. 31, num. 8, disc. 33, num. 4, disc. 87, num. 2 et 7; Ventriglia, tom. II, adnot. 11, § 2, a num. 42, cum plurimis ibi adductis, et alii passim. Et ratio est quia onus solvendi pensionem videtur esse impositum non hujus, vel illius anni fructibus, sed quibuscunque usquedum solvatur pensio. Tum quia Papa videtur ab initio ad hoc obligasse beneficium et successores in beneficio gravato. Et sic successores tenentur ad solutionem pensionis decursæ, non tanquam debitum proprium, sed tanquam debitum beneficii. Rota recent. part. XVI, dec. 231, num. 14.

(110. Pensionario moriente ante terminum solvendæ pensionis, beneficiarius tenetur solvere hæredibus pro rata fructuum perceptorum, vivente pensionario. Rota apud Coccin., dec. 327, num. 1; et apud Cavaler., dec. 129; Panimoll., dec. 134, num. 25 et seqq.; Riccius, in *Prazi*, part. III, resol. 468, num. 1; Bellet., *Disquisit. cleric.*, part. I, tit. *De bonis clericor.*, § 18; Ventriglia, tom. II, adnot. 11, § 3, num. 7 et 8; card. de Luca, *De benefc.*, disc. 81, num. 23, disc. 138; num. 10, *De pensionib.*, disc. 28, num. 3 et 4, et alii passim, dicentes hoc idem servandum esse, quando camera Apostolica, mediante spolio, defuncto succedit; debetur enim cameræ, ubi jâdest usus spoliolum; Panimoll., dec. 134, num. 32.

(111. Annus pro solvenda pensione incipit currere a die constitutæ pensionis, terminat eadem die sequentis anni. Rota, part. XV, recent., dec. 356, num. 3; Leurenus, *loc. cit.*, quæst. 561; La Croix, *loc. cit.*, num. 1164, et alii communiter. (112. Locus, in quo solvi debet pensio, est ordinarie, ubi situm est beneficium, et ubi fructus percipiuntur, nisi aliter in litteris reservationis sit dispositum. Leurenus, *loc. cit.*, qu. 562; Bartol., Garcias, Corrad., Castrop. citati, et secuti La Croix, *loc. cit.*, num. 1164, et alii passim.

(113. Pensio imposita in pecunia, solvenda est in pecunia debita, nec beneficiatus liberatur solvendo aliam, per textum in l. 2, § *Mutui datio*, ad fin., ff. *Si certum petatur*; ubicunque enim deducta est qualitas in stipulationem, ea est præstanda; nec potest solutio fieri in diversa, per textum in l. *Cum quid*, ff. *Si certum petatur*, per Baldum in d. l. 2, § *Mutui datio*, n. 3, et in terminis Lotter., *De re beneficiar.*, lib. I, q. 39, n. 172 et seq.; Ventriglia, tom. II, adnot. 11, § 2, n. 26, et alii passim. Vide verb. *MONETA*, n. 19.

(114. Esset tamen admittenda solutio in alia specie pecuniæ, quando esset penuria

qualitatis monetæ promissæ, et debitæ, et quando pensionarius nullum damnum reportaret ex mutatione, sed omnino conservaretur indemnis. Rota, in *una Cremonensi pensionis*, 15 Jul. 1589, coram D. Orano, arg. cap. *Olim*, 20, et cap. *Cum canonicis* 25, De censibus; Ventriglia, *loc. cit.*, n. 26; Lotter., *loc. cit.*, n. 174.

(115. Pensio simpliciter, et distincte constituta, et reservata in ducatis, aut in scutis, nulla facta mentione, an sint scuti aurei, vel argenti, solvenda est in ducatis, seu scutis monetæ usualis regionis, et exiguioribus, et minus gravantibus beneficium, per textum in leg. *Nummis indistincte legatis* 75, ff. *De legatis* 3, ibi: « Nummis indistincte legatis, hoc receptum est, ut exiguiore legati videantur, si neque ex consuetudine patrisfamilie, neque regionis, unde fuit, neque ex contextu testamenti possit apparere; » leg. *Semper in obscuris de regul. juris*, ubi in obscuris, quod minimum est, debetur; et in dubio semper pro debitore judicandum est, l. 1, § *Cui certum*, ff. *De aur. et argent. legat.* (116. Si autem ex usu, vel ex regione, vel ex contextu litterarum reservationis possit haberi interpretatio, de qua specie Summus Pontifex intellexit, tunc in illa specie facienda est solutio, per textum expressum in cit. leg. *Nummis* 75, De legatis 3. *Communis* cum Ventriglia, *loc. cit.*, n. 28. Vide ipsum ibi multa adducentem ad rem sub n. 29 et 30.

(117. Pensio reservata in ducatis cameræ, si solvatur in curia, debet solvi in ducatis auri de camera, et pro eis scuta auri in auro cum additione unius Julii juxta formam litterarum Apostolicarum; si autem solvatur extra urbem in aliis regionibus, ubi difficulter reperiuntur aurea, sufficit quod fiat solutio in alia moneta valoris æquivalentis. Rota, part. IV, tom. I, dec. 430, n. 1, et sæpe alibi; Ventriglia, *loc. cit.*, n. 27, et alii passim. Vide verb. *MONETA* n. 20. (118. Aurea autem de camera æstimantur in ratione Juliorum quatuordecim, nec ab eorum valuatione recedendum est de tempore gratiæ. Rota, part. IV, tom. II, dec. 488, n. 1. (119. Quomodo autem solvenda sit pensio, quando valor monetæ, qui erat tempore reservationis pensionis, fuit alteratus, et mutatus? Vide dicta sub verb. *MONETA*, a n. 13 ad 17.

(120. Pensio exigi non potest ante expeditionem litterarum Apostolicarum; et si ante fuerit exacta, redditur nulla, stante decreto in reservatione apponi solito: « Vigore litterarum Apostolicarum desuper conficiendarum, nec ante; alias præsens reservatio sit nulla. » Barbosa, lib. III *Juris ecclesiasticæ citat.*, cap. 11, n. 98; La Croix, lib. IV, n. 1168; card. de Luca, *De pension.*, disc. 22, n. 3, disc. 29, n. 3, disc. 30, n. 9, disc. 40, n. 7, disc. 44, n. 9. *De benefc.*, disc. 64, n. 10, et comm. aliorum. Rota, part. II, recent., dec. 392, n. 1, part. III, dec. 78, n. 4, et sæpe alibi. (121. Dicuntur autem litteræ expeditæ, quando sunt plumbatæ. Rota,

part. III, dec. 68, sub n. 4, et sæpe alibi; Barbosa, *loc. cit.*, n. 100, cum pluribus ibi citatis. (122. Debita tamen pensio post expeditas litteras, est solvenda a die reservationis, non autem a die expeditionis ipsarum litterarum, quamvis expeditio sit in conditione posita. Rota recent., part. V, tom. II, dec. 539, n. 16; Leurenus, *loc. cit.*, q. 585; card. de Luca, et alii.

(123. Pensionarius, sub onere non faciendi fructus suos, sed restituendi, tenetur quotidie recitare officium B. M. V. ex constitutione 135 S. Pii V, incip. *Ex proximo*; Barbosa, *loc. cit.*, n. 11, cum pluribus ibi citatis; Ventriglia, tom. II, § 2, n. 86, et alii communiter, dicentes pensionarios teneri ad recitationem officii B. M. V. sub eadem pena, sub qua beneficiati tenentur ad recitationem officii divini. (124. Satisfacit tamen pensionarius, si recitet officium divinum, et omittat officium B. M. V. Barbosa, *loc. cit.*, num. 13; Ventriglia, *loc. cit.*, n. 86; Bonacina, *De horis canonicis*, disput. 1, quæst. 2, punct. 4, num. 10, et alii passim.

(125. Insuper clericus in sacris, vel habens beneficium, et pensionem, satisfacit suæ obligationi unica recitatione divini officii, etiamsi omittat officium parvum B. M. V. Barbosa, Ventriglia, Bonacina, *locis citatis*, et alii passim. (126. Pensionarius, cujus auctoritate Apostolica est redempta pensio in totum, non obligatur ad officium B. M. V. quia S. Pius obligat solos pensionarios, qualis hic non est, cum dimiserit totaliter jus pensionis auctoritate legitima Papæ Bonacina, *loc. citat.*, num. 11; La Croix, lib. IV, numer. 1156; Barbosa, *loc. cit.*, sub num. 14, et alii. (127. Secus autem, si auctoritate propria admittat tantum aliquas anticipatas solutiones, quia hic revera remanet adhuc pensionarius, cum adhuc retineat jus pensionis. La Croix, *loc. cit.*, num. 1156, et alii passim.

(128. Quando pensio est reservata in capite, seu persona unius in commodum, et utilitatem alterius, ille duntaxat ad officii recitationem obligatur, in cujus commodum pensio reservata est. Barbosa, *loc. citat.*, numer. 12; Bonacina, *loc. citat.*, numer. 7; Ventriglia, *loc. citat.*, numer. 86, et alii passim.

(129. Pensionarius ex redditibus pensionis impositæ super beneficio tenetur pro rata concurrere ad Ecclesiæ reparationem, sicuti tenetur ipse titularis, seu beneficiatus; nisi pensio ita imposita fuerit, ut ab omni prorsus onere libera solvatur. Panimoll., dec. 6, adnot. 8, num. 53; Navarr., *Consil. unico de Eccles. edificand.*, relat. per Barbos., *De offic. et potest. episcop.*, allegat. 64, n. 18; Ventriglia, tom. II, adnot. 11, § 2, num. 1 et seq.; cum pluribus ibi citatis. Rota recent., part. IX, tom. II, dec. 343, num. 32. (130. Nisi enim Papa exemerit pensionem a quibuslibet oneribus et impositionibus, tenetur pensionarius ad onera, quæ in dies imponuntur super beneficiis. Rota recent., part. III, dec. 407, num. 3. (131. Imo ubi agatur de pensionibus su-

per beneficiis religionis Hierosolymitanæ impositis, pensionarius, etiamsi sit cardinalis, tenetur ad onera ejusdem religionis. Rota, *ibid.*, n. 16. (132. Prout in casu contributionis tenetur pensionarius contribuere pro rata pensionis. Rota, part. V, tom. I, dec. 23, n. 4. Adeoque tenetur ad solutionem decimarum, et onerum præstandam principi, nisi fuerit specialiter derogatum. Rota, part. V, tom. I, dict. dec. 23, n. 31. Atque etiam concurrere debet ad necessarias impensas reparationum. Rota, part. XIX, tom. II, dec. 343, n. 32. (133. Unde generaliter tenetur pensionarius pro rata pensionis contribuere ad omnia onera beneficii, nisi Papa addiderit, quod pensio sit omnino libera, immunis, et exempta. Azor., Barbosa, Lotter., Leuren., citati et secuti a La Croix, lib. 4, n. 1158.

(134. Pensionarius habens pensionem ultra valorem LX ducatorum auri de camera, tenetur deferre vestes clericales talaris, sub pena privationis; Sixtus V, constitut. 92, incip. *Sacrosanctam*.

(135. Pensionarius habens pensionem solitam concedi clerico, gaudet privilegio fori, etiamsi non deferat habitum et tonsuram. Sic Barbosa, *De offic. et potest. episc.*, part. II, allegat. 12, n. 8, cum pluribus aliis ibi citatis, asserens id decidisse sac. congregationem Concilii, et *De offic. et potest. episcop.*, part. III, allegat. 57, n. 151, ubi affert præcisum decretum sacre congregationis Concilii, et testatur, se vidisse et legisse ejus originale, et in *Summa Apostolicæ dec. verb. Pensio*, num. 4, ubi expresse dicit, quod pensionem obtinens habetur pro clerico beneficiato ad effectum privilegii, et fori exemptionis, et refert sic decidisse sacram congregationem Concilii, sub die 18 Decembris 1595, et item, in *Portugallien*, 10 Aprilis 1622; Sperell., dec. 66, num. 34, ubi etiam ipse asserit, sic decrevisse sacram congregationem Concilii, ob quam decisionem varii sentientes contrarium se retractarunt, et novissime D. Riccius, in *sua Synopsi Decretorum sacre congregationis Immunitat.*, verb. *Pensionarius*, num. 4, præcisus his verbis asserens decretum ejusdem congregationis, ibi: « Pensionarius censetur beneficiatus ad effectum fruendi privilegio fori, etiamsi non incedat in habitu et tonsura; » *Perusina*, 20 Febr. 1632, lib. IV *Decret. Paul.*, pag. 175. (136. Contrarium tamen, scilicet non gaudere privilegio fori pensionarium, nisi deferat habitum et tonsuram, sustinent Azeved., lib. I, num. 5, vers. *Sed an pensio*, tit. 4, lib. I, novæ recopil.; Flamin., *De resignationibus*, lib. I, q. 11, num. 70; Garcias, *De benefc.*, part. I, cap. 5, num. 70; Gonzalez, *ad Regul. 8 Cancellar.*, gloss. 5, num. 6, et alia apud Barbosam, in *cit.*, allegat. 12, num. 8, afferentes etiam pro se aliam decisionem sacre congregationis, et novissime Monacell., tom. II, tit. 14, formul. 7, num. 14, ubi dicit, sic decrevisse sac. congreg. Concil., 6 Jun. 1622, et late idem Monacell., tom. IV *supplement.* ad d. tom. II a num. 150